

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 1Ndob/1/2025  
Identifikačné číslo spisu: 6124300924  
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2025  
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:6124300924.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcu ARIES TRUSTEE, k.s., Bratislava, Skalná 7622/9, IČO: 54 732 727, správcu úpadcu Dextram s.r.o. "v konkurze", Lužianky, Rastislavova 4, IČO: 36 566 489, zastúpeného Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS s.r.o., Šaľa, Hlavná 6, IČO: 47 241 543, proti žalovanému H. X., narodenému XX. H. XXXX, L., E. XXXX/XX, zastúpeného advokátom Mgr. Martinom Lieskovským, Nitra, Farská 40, o zaplatenie 6 515,75 Eura s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

### rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava III.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica dňa 1. augusta 2024 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava III z dôvodu, že po podaní odporu žalovaným bol zo strany žalobcu podaný návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na jej prejednanie podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a postupom podľa § 43 ods. 2 CSP spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“) na rozhodnutie sporu o príslušnosť. Poukázal na to, že žalobca je správcom konkurznej podstaty úpadcu a žalovaná suma sa považuje za majetok, ktorý patrí, resp. má patriť do všeobecnej podstaty úpadcu. Z uvedeného podľa názoru Mestského súdu Bratislava III (ďalej aj „predkladajúci súd“) vyplýva, že tento spor súvisí s konkurznou podstatou, a preto Mestskému súdu Bratislava III neprináleží miestna príslušnosť, keďže konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený Okresným súdom Nitra, ktorý je tak v zmysle § 196a ods. 5 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“) príslušný aj na všetky konania vyvolané osobitnou povahou konkurzného konania.

3. Najvyšší súd SR ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu nie je dôvodný.

4. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“), odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

5. Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

6. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

7. Podľa § 12 ods. 1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 14 CSP, všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

10. Podľa § 22 písm. a) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

11. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Mestského súdu Bratislava III je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

12. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z., sídlom Krajského súdu v Bratislave je mesto Bratislava; jeho obvod tvoria obvody

- a) mestských súdov podľa § 2 ods. 1 až 4,
- b) Okresného súdu Malacky,
- c) Okresného súdu Pezinok.

13. Podľa § 196a ods. 1 písm. d) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“), na konanie podľa tohto zákona je kauzálny príslušný Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre.

14. Podľa § 196a ods. 6 ZKR, súd, na ktorom prebieha konanie podľa tohto zákona, je príslušný aj na spory vyvolané osobitnou povahou konaní podľa tohto zákona, s výnimkou sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

15. Podľa § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

16. Podľa § 261 ods. 6 písm. a) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Obchodný zákonník“ alebo „OBZ“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy medzi zakladateľmi obchodných spoločností, medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou, ako aj medzi spoločníkmi navzájom, pokiaľ ide o vzťahy týkajúce sa účasti na spoločnosti, ako aj vzťahy zo zmlúv, ktorými sa prevádza podiel spoločníka, medzi štatutárnym orgánom alebo členom štatutárných a dozorných orgánov spoločnosti a obchodnou spoločnosťou, ako aj vzťahy medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou pri zariaďovaní záležitostí spoločnosti a záväzkové vzťahy medzi prokuristom a spoločnosťou pri výkone jeho poverenia.

17. Zo spisu vyplýva, že žalobca (ako konkurzný správca úpadcu špecifikovaného v záhlaví tohto rozhodnutia) sa voči žalovanému domáha zaplatenia 6 515,75 Eura s príslušenstvom. Žalovaná istina predstavuje sumu, ktorá by sa podľa účtovnej evidencie úpadcu mala nachádzať v jeho pokladni, avšak sa tam nenachádza, resp. chýba, pričom podľa informácií žalobcu (získaných pri výkone jeho činnosti správcu) by ňou mal disponovať žalovaný ako jeden z dvoch konateľov úpadcu. Žalobca vyzval žalovaného na doplnenie pokladne úpadcu v lehote troch dní od doručenia výzvy, avšak bezúspešne. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 28. mája 2024 platobný rozkaz č. k. 5Up/1035/2024-20, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi do 15 dní odo dňa doručenia tohto platobného rozkazu istinu 6 515,75 Eura s úrokom z omeškania 9,5 % ročne od 7. mája 2024 do zaplatenia, alebo aby v tej istej lehote podal odpor. Ďalšími výrokmi bol žalovaný zaviazaný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 562,80 Eura a na účet súdu zaplatiť súdny poplatok za podaný návrh vo výške 195 Eur, všetko v lehote 15 dní odo dňa doručenia tohto platobného rozkazu. Proti vydanému platobnému rozkazu podal žalovaný včas odpor, ktorý odôvodnil tým, že druhý konateľ úpadcu mu zamedzil prístup do priestorov úpadcu na adrese D. XX/B v L., ako aj k celému inventáru, ktorého súčasťou je aj spomínaná pokladňa a v nej obsiahnuté peňažné prostriedky úpadcu. Žalovaný nemá vedomosť o tom, ako bolo naložené s pokladňou úpadcu, zároveň však argumentáciu žalobcu, že časť peňažných prostriedkov vo výške 6 515,75 Eura má mať k dispozícii práve on, považuje za vymyslenú a ničím nepodloženú, keďže on žiadne peňažné prostriedky z pokladne úpadcu nevybral. Žalobca vo vyjadrení k odporu žalovaného poukázal na to, že druhý konateľ úpadcu disponoval iba časťou pokladne v sume 29 105,91 Eura, ktorú skutočnosť potvrdzuje aj hlavná kniha analytickej evidencie úpadcu. Z tejto sumy po úhrade záväzkov úpadcu v sume 4 305,48 Eura a 3 300 Eur a poštovného v sume 21,35 Eura, vrátil na výzvu správcu do pokladne 21.479,08 Eura. Logickým záverom je, že druhú chýbajúcu časť pokladne musí mať vo svojej dispozícii žalovaný, ktorý túto skutočnosť nepoprel a žiadnym dôkazom nevyvrátil. Na základe uvedeného navrhol podaný odpor ako vecne neodôvodnený odmietnuť podľa § 12 ods. 1 písm. d) zákona o upomínacom konaní, alternatívne v konaní proti žalovanému pokračovať na Mestskom súde Bratislava IV. Okresný súd Banská Bystrica vec postúpil Mestskému súdu Bratislava III iba s poukazom na ustanovenie § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, čiže bez vysvetlenia, prečo bol spor postúpený práve Mestskému súdu Bratislava III. Mestský súd Bratislava III s postúpením veci nesúhlasil s poukazom na to, že ide o spor vyvolaný osobitnou povahou konkurzného konania, ktoré sa vedie na Okresnom súde Nitra, ktorý je podľa § 196a ods. 5 ZKR príslušný na konanie v predmetnom spore. Mestský súd Bratislava III tým vyhovel „námietke miestnej nepríslušnosti“, ktorú vzniesol žalovaný v reakcii na doručenie uznesenia č. k. 64Cb/108/2024-58 zo 4. novembra 2024, ktorým ho Mestský súd Bratislava III podľa § 167 ods. 2 CSP vyzval na podanie vyjadrenia k žalobe.

18. Už v uznesení sp. zn. 1Ndc/13/2020 z 24. februára 2021 Najvyšší súd SR konštatoval, že s ohľadom na skutočnosť, že k postúpeniu sporu (veci) môže dôjsť nielen za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 43 ods. 1 CSP, ale aj pri splnení podmienok uvedených v ustanovení § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, je potrebné pojem „postúpenie sporu“ použitý v ustanovení § 43 ods. 2 CSP vykladať extenzívne, t. j. tak, že pod postúpením sporu treba rozumieť nielen postúpenie sporu ako výsledok postupu súdu podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ale aj ako výsledok postupu súdu podľa ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní. V prejednávanej veci pritom nejde pritom o spor o miestnu príslušnosť, ako sa mylne domnieva žalovaný, pretože už návrh na vydanie platobného rozkazu bol podaný 21. mája 2024, teda po nadobudnutí účinnosti zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov (ďalej len „zákon č.

150/2022 Z. z.“) a zákona č. 398/2022 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Týmito zákonmi bola s účinnosťou od 1. júna 2023 zavedená tzv. reforma súdnej mapy, ktorej cieľom bola (o. i.) špecializácia súdnictva. Jedným z novelizovaných predpisov bol aj ZKR, v rámci ktorého došlo k zavedeniu novej príslušnosti súdov na konanie podľa ZKR, a to tak súdov prvej inštancie (§ 196a ods. 1 ZKR), ako aj odvolacích súdov (§ 196a ods. 3 ZKR). Ustanovenie § 196a ods. 3 ZKR (týkajúce sa funkčnej príslušnosti vybraných krajských súdov na odvolacie konanie) v texte pod jednotlivými písmenami a) až c) priamo odkazuje na konkrétne ustanovenia § 196a ods. 1 ZKR, upravujúce kauzálnu príslušnosť vybraných okresných súdov (v sídle kraja) na konanie podľa ZKR. Na túto úpravu nadväzuje ustanovenie § 196a ods. 6 ZKR, podľa ktorého súd, na ktorom prebieha konanie podľa tohto zákona, je príslušný aj na spory vyvolané osobitnou povahou konaní podľa tohto zákona, s výnimkou sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“). Predmetná novela sa dotkla aj ustanovenia § 20 písm. d) CSP, upravujúceho tzv. výlučnú miestnu príslušnosť súdov na konania vyvolané osobitnou povahou konkurzného alebo reštrukturalizačného konania (okrem sporov o vyporiadanie BSM), kde novela vypustila písmeno d) a nahradila ho dovtedajším písmenom e), ktoré upravuje výlučnú miestnu príslušnosť súdov na konania v sporoch týkajúcich sa rozhodcovského konania s výnimkou spotrebiteľského rozhodcovského konania. Príslušnosť súdov na konania vyvolané osobitnou povahou konkurzného konania alebo reštrukturalizačného konania, s výnimkou sporov o vyporiadanie BSM, je teda od 1. júna 2023 upravená priamo v ZKR, a to ako kauzálna príslušnosť.

19. Pre rozhodnutie tohto sporu o príslušnosť bolo potrebné vyriešiť otázku povahy predmetného sporu, teda či ho možno považovať za spor vyvolaný osobitnou povahou konkurzného konania, ako sa domnieva predkladajúci súd a žalovaný. Za spor vyvolaný osobitnou povahou konkurzného konania alebo reštrukturalizačného konania sa štandardne považuje napríklad konanie o určenie právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, poradia, zabezpečenia zabezpečovacím právom alebo poradia zabezpečovacieho práva popretej pohľadávky, konanie o vylúčenie majetku zo súpisu, konanie o určenie neúčinnosti právneho úkonu úpadcu voči veriteľom, osobitne aj konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov podľa § 53 ZKR, prípadne aj konanie o žalobe o určenie neúčinnosti reštrukturalizačného plánu. V zmysle doterajšej judikatúry, ak žaloba predstavuje autonómnu žalobu, ktorá nie je založená na konkurznom práve a nevyžaduje si ani začatie takého typu konania, samotná skutočnosť, že správca konkurznej podstaty je stranou sporu, nepostačuje na to, aby toto konanie mohlo byť kvalifikované ako konanie vyplývajúce priamo z konkurzu alebo s ním súvisiace (6Ndc/33/2011, 4Ndc/19/2015, 5Ndob/9/2021, 2Ndob/3/2023, 4Ndob/72/2023, 1Ndob/80/2024).

20. Najvyšší súd SR už vo svojom uznesení sp. zn. 6Ndc/15/2019 z 11. decembra 2019 vyslovil, že pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva. V okolnostiach toho-ktorého prípadu preto nepôjde o prejednanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale o kritériá určujúce príslušnosť súdu ako jednej z podmienok konania. Zo spisu vyplýva, že ide o spor medzi obchodnou spoločnosťou úpadcu a jedným z jej konateľov o vrátenie peňažných prostriedkov do pokladne úpadcu, s ktorými peňažnými prostriedkami by mal žalovaný konateľ (podľa tvrdení žalobcu) neoprávnene disponovať, resp. ich zadržiavať. Skutočnosť, že žalobu podal správca, na ktorého vyhlásením konkurzu prešlo oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa majetku podliehajúceho konkurzu, ako ani skutočnosť, že tieto peňažné prostriedky sú (resp. mali by byť) súčasťou majetku úpadcu, ktorý podlieha konkurzu (všeobecnej podstaty), ešte nepostačuje pre záver, že ide o spor vyvolaný osobitnou povahou konania podľa ZKR. Rovnaký spor by totiž spoločnosť úpadcu (konajúca prostredníctvom druhého z konateľov) mohla proti žalovanému viesť aj v prípade, ak by na majetok úpadcu nebol vyhlásený konkurz. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade nejde o spor, ktorý by bol vyvolaný osobitnou povahou konkurzného konania a na ktorého prejednanie a rozhodnutie by bol kauzálny príslušný súd, na ktorom prebieha konkurzné konanie (v danom prípade Okresný súd Nitra). Keďže ide o spor medzi obchodnou spoločnosťou a jej konateľom, pričom záväzkové vzťahy medzi obchodnou spoločnosťou s ručením obmedzeným a jej štatutárnym orgánom (konateľom) sa podľa § 261 ods. 6 zákona OBZ vždy spravujú ustanoveniami tretej časti Obchodného zákonníka, je zjavné, že ide o spor z obchodného záväzkového

vzťahu, a teda obchodnoprávny spor.

21. Pri určení súdu príslušného na konanie v obchodnoprávných sporoch (kauzálne príslušného) podľa § 22 písm. a) až písm. h) CSP (ktoré ustanovenie upravuje až 8 kauzálne príslušných súdov) treba vychádzať z toho, do ktorého obvodu kauzálne príslušného súdu spadá - v konkrétnom prípade - inak všeobecne určený miestne príslušný súd. Kauzálna príslušnosť sa v týchto prípadoch spája s miestnou príslušnosťou, resp. ju nahrádza (viď obdobne uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Ndc/6/2019 z 30. mája 2019).

22. Najvyšší súd SR vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica nie je dôvodný a na konanie v predmetnom obchodnoprávnom spore proti fyzickej osobe s registrovaným trvalým pobytom v okrese Bratislava II, t. j. v obvode Mestského súdu Bratislava III (ktorý obvod patrí do obvodu Krajského súdu v Bratislave) je kauzálne príslušný Mestský súd Bratislava III [§ 12 ods. 1, § 13 v spojení s § 14, § 22 písm. a) CSP a § 2 ods. 3 v spojení s § 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 371/2004 Z. z.].

23. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.